

ПРОЕКТ

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Д. ШМИГАЛЬ

“14 „Чесного“ 2024 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування комплексної та справедливої соціальної підтримки (виплат та послуг) для осіб, в яких обмежена працевдатність, зокрема осіб з інвалідністю

З метою забезпечення належної реалізації людиною конституційного права на соціальний захист та на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї у разі повної, часткової або тимчасової втрати працевдатності і встановлення єдності умов та норм для справедливої соціальної підтримки осіб з обмеженою працевдатністю, зокрема осіб з інвалідністю, пріоритетності спрямування соціальної політики на стимулювання потенціалу людини до відновлення її життедіяльності та повернення до економічно незалежного життя, гарантування подальшої ефективності та стійкості функціонування системи загальнообов'язкового державного соціального страхування

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375):

1) у частині третьій статті 26 слова “осіб з інвалідністю, направлених на роботу відповідно до рекомендації медико-соціальної експертизи” замінити словами “осіб з інвалідністю, направлених на роботу згідно з індивідуальним реабілітаційним планом працівника та/або з рекомендаціями, наданими за результатами проведення оцінки працевдатності”;

2) у статті 40:

пункт 5 частини першої викласти в такій редакції:

“5) нез’явлення на роботу протягом більш як шістнадцяти місяців підряд внаслідок тимчасової непрацевдатності, не рахуючи відпустки у

зв'язку з вагітністю та пологами, якщо законодавством не встановлений триваліший строк збереження місця роботи (посади) при певному захворюванні, за умови, що відповідно до рекомендацій, наданих за результатами проведення оцінки працездатності (у разі їх складання), працівник не зможе виконувати роботу відповідно до займаної посади;”;

частину другу викласти в такій редакції:

“Звільнення з підстав, зазначених у пунктах 1, 2, 5 і 6 цієї статті, допускається, якщо неможливо перевести працівника, за його згодою, на іншу роботу. Додатково до умови, визначену в цій частині, звільнення у разі виявленої невідповідності працівника займаній посаді або виконуваній роботі внаслідок стану здоров'я допускається, якщо здійснення розумного пристосування є неможливим. Критерії неможливості здійснення розумного пристосування робочого місця до стану здоров'я працівника, затверджуються Кабінетом Міністрів України.”;

3) статтю 170 викласти в такій редакції:

“Стаття 170. Забезпечення роботою на період тимчасової непрацездатності

У період тимчасової непрацездатності працівнику, який проходить реабілітацію, може приступити до виконання роботи і виявив таке бажання, роботодавець зобов'язаний надати підходящу роботу або адаптувати умови праці відповідно до рекомендацій, наданих за результатами проведення оцінки працездатності.

У разі надання роботи працівнику в період тимчасової непрацездатності, роботодавець виплачує заробітну плату за фактично виконану роботу. Окрім заробітної плати працівник має право на страхові виплати, передбачені законодавством про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а також на інші види виплат та послуг, які здійснюються відповідно до законодавства.”.

2. У Кримінально-виконавчому кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 3 — 4, ст. 21):

1) у статті 60¹:

частину другу після слів “пенсійне забезпечення” доповнити словами “, щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності”;

частину третю після слова “Пенсії” доповнити словами “, щомісячна страхована виплата у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності”;

у частині четвертій:

абзаци перший і другий після слова “пенсій” доповнити словами “або щомісячних страхових виплат у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності”;

абзац третій після слова “пенсії” доповнити словами “або щомісячної страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності”;

2) у статті 122:

частину другу після слів “пенсійне забезпечення” доповнити словами “, щомісячної страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності”;

абзац перший частини третьої викласти в такій редакції:

“3. Пенсії або щомісячні страхові виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності засудженим за наявності відповідного права призначаються територіальними органами Пенсійного фонду України за місцем відбування покарання. Особа, яка під час відбування покарання набула право на пенсію або щомісячну страхову виплату у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності, надає адміністрації виправного закладу клопотання про забезпечення необхідних умов для призначення їй пенсії або щомісячної страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності за місцезнаходженням цього виправного закладу, у тому числі щодо виклику представників Пенсійного фонду України з метою подання у встановленому порядку необхідних документів безпосередньо особою, яка відбуває покарання, або представником особи, яка відбуває покарання, за нотаріальним дорученням.”;

частину четверту викласти в такій редакції:

“4. Виплата особам, засудженим до позбавлення волі, призначених пенсій або щомісячних страхових виплат у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності здійснюється територіальними органами Пенсійного фонду України на рахунок установи за місцем відбування покарання.

Із пенсій або щомісячних страхових виплат у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності засуджених до позбавлення волі відшкодовуються витрати на їх утримання в установах виконання покарань в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

При цьому не менш як п’ятдесят відсотків пенсії або страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності зараховується установою за місцем відбування покарання на особовий рахунок засудженого.”.

3. У Цивільному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

1) в абзаці першому частини четвертої статті 150 слова “допомогу по загальнообов’язковому державному соціальному страхуванню” замінити словами “страхову виплату по загальнообов’язковому державному соціальному страхуванню”;

2) у пункті 3 частини першої статті 315 слова “допомоги по загальнообов’язковому державному соціальному страхуванню” замінити словами “страхової виплати по загальнообов’язковому державному соціальному страхуванню”.

4. У Законі України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 13, ст. 178 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 20:

у пункті 8 слова “виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності” замінити словами “здійснення страхової виплати у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю”;

у пункті 9 слова “виплата працюючим особам з інвалідністю допомоги по тимчасовій непрацездатності” замінити словами “здійснення працюючим особам з інвалідністю страхової виплати у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю”;

2) у пункті 2 частини першої статті 30 слова “виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності” замінити словами “здійснення страхової виплати у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю”.

5. У частині першій статті 3 Основ законодавства України про охорону здоров’я (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 4, ст. 19 із наступними змінами):

1) абзац шостий викласти в такій редакції:

“життєдіяльність — повсякденна діяльність, що здатна забезпечити особі своє існування, існування інших членів суспільства та всього суспільства у цілому шляхом навчання, спілкування, орієнтації, пересування, самообслуговування, контролю за своєю поведінкою, участі у трудовій діяльності;”;

2) абзац двадцятий викласти в такій редакції:

“обмеження життєдіяльності — неможливість виконувати повсякденну діяльність способом та в об’ємі, звичайних для особи, що створює перешкоди у соціальному середовищі, ставить її в незручне становище порівняно зі здоровими і проявляється частковою або повною втратою здатності до самообслуговування, пересування, орієнтації, спілкування, навчання, контролю за поведінкою, а також значним обмеженням обсягу трудової діяльності, зниженням кваліфікації і призводить до соціальної дезадаптації;”;

3) абзац двадцять дев’ятий викласти в такій редакції:

“реабілітаційна послуга — послуга, що надається пацієнту реабілітаційним закладом, реабілітаційною установою, закладом охорони

здоров'я, соціального захисту або іншим суб'ектом господарювання, які мають право надавати реабілітаційну допомогу згідно із законодавством, та оплачується її замовником. Замовником реабілітаційної послуги можуть бути держава, орган місцевого самоврядування, юридична або фізична особа, у тому числі пацієнт. Одночасно з наданням реабілітаційних послуг, людині забезпечується відповідно до законодавства комплекс заходів, що включають медичні послуги, соціальні послуги, в тому числі забезпечення допоміжними засобами реабілітації, освітні послуги, послуги у сфері працевлаштування та розумне пристосування робочого місця, здійснення виплат, що надаються відповідно до законодавства;”;

4) доповнити частину з урахуванням алфавітного порядку терміном такого змісту:

“компенсатори обмежень життєдіяльності — засоби, вироби, послуги, виплати та/або пільги, що при застосуванні, використанні або отриманні забезпечують компенсацію визначених обмежень життєдіяльності особи;”.

6. У Законі України “Про відпустки” (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 2, ст. 4 із наступними змінами):

1) пункт 6 частини другої статті 22 викласти в такій редакції:

“6) нез'явленням на роботу понад шістнадцять місяців підряд внаслідок тимчасової непрацездатності, не рахуючи відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, якщо законодавством не встановлено більш тривалий термін збереження місця роботи (посади) при певному захворюванні, за умови, що відповідно до рекомендацій, наданих за результатами проведення оцінки працездатності, працівник не зможе виконувати роботу відповідно до займаної посади;”;

2) у частині четвертій статті 23 слова “допомоги по вагітності та пологах” замінити словами “страхової виплати у зв'язку з вагітністю та пологами”.

7. В Основах законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 23, ст.121 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 4:

після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

“страхування у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності;”.

У зв'язку з цим абзаци четвертий — сьомий вважати відповідно абзацами п'ятим — восьмим;

в абзаці шостому слова “які спричинили втрату працездатності” замінити словами “які привели до стійкого обмеження працездатності”;

2) абзац третій частини п'ятої статті 6 після слів “тимчасовою втратою працездатності,” доповнити словами “у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності;”;

3) частину першу статті 21 викласти в такій редакції:

“Єдиний внесок на загальнообов’язкове державне соціальне страхування — це консолідований страховий внесок на пенсійне страхування, страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності, страхування у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності, медичне страхування, страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які призвели до стійкого обмеження працездатності, страхування на випадок безробіття, який в обов’язковому порядку сплачується страховальниками з метою забезпечення реалізації прав застрахованих осіб на отримання страхових виплат (послуг) за соціальним страхуванням.”;

4) у частині першій статті 25:

пункти 1 і 3 викласти в такій редакції:

“1) пенсійне страхування:

пенсії за віком;

пенсії у зв’язку з втратою годувальника;

пенсії по інвалідності — до завершення переходного періоду із запровадження призначення страхових виплат особам, які мають стійке обмеження працездатності, та інших гарантій, які визначені Законом України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”;

медичні профілактично-реабілітаційні заходи;

допомога на поховання пенсіонерів;”;

“3) страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності:

страхова виплата у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю (включаючи догляд за хворою дитиною);

страхова виплата у зв’язку з вагітністю та пологами;

допомога на поховання (крім поховання пенсіонерів, безробітних);”;

доповнити частину пунктом 3¹ такого змісту:

“3¹) страхування у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності:

щомісячні страхові виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності (в тому числі внаслідок загального захворювання або травми, нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання);”;

абзаци четвертий та шостий пункту 4 виключити;

у підпункті 5 слова “дотація роботодавцю для працевлаштування безробітних, у тому числі молоді на перше робоче місце” замінити словами “соціальні послуги у сфері зайнятості, визначені Законом України “Про зайнятість населення” і Законом України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”;

5) у статті 26:

у частині першій слово “інвалідність” замінити словами “стійке обмеження працевлаштування”;

у частині третьій слова “особам з інвалідністю” замінити словами “особам зі стійким обмеженням працевлаштування”.

8. У Законі України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 22, ст.171 із наступними змінами):

1) частину третю статті 16 доповнити пунктом 3¹ такого змісту:

“3¹) закупівлю послуг експертів у сфері оцінки функціонування згідно з частиною третьою статті 28² Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”;;”;

2) частину першу статті 17 доповнити пунктом 2² такого змісту:

“2²) закупівлю послуг експертів у сфері оцінки функціонування згідно з частиною третьою статті 28² Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”;;”;

3) в абзаці другому частини першої статті 21 слова “крім пенсій (за винятком пенсії по інвалідності)” замінити словами “в тому числі страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працевлаштування), крім пенсій”.

9. У Законі України “Про охорону праці” (Відомості Верховної Ради України 2003 р., № 2, ст. 10 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 3 слова “від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працевлаштування” виключити;

2) частину п’яту статті 6 викласти в такій редакції:

“У період тимчасової непрацевлаштування працівнику, який проходить реабілітацію, може приступити до виконання роботи і виявив таке бажання, роботодавець зобов’язаний надати підходящу роботу або адаптувати умови праці відповідно до рекомендацій, наданих за результатами проведення оцінки працевлаштування.”;

3) статтю 9 викласти в такій редакції:

“Стаття 9. Відшкодування шкоди у разі ушкодження здоров’я працівників або у разі їх смерті

Відшкодування шкоди, заподіяної працівникові внаслідок ушкодження його здоров’я або у разі смерті працівника, здійснюється Уповноваженим органом управління в системі загальнообов’язкового державного соціального страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працевздатності, у зв’язку зі стійким обмеженням працевздатності та від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які призвели до стійкого обмеження працевздатності, відповідно до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”.

У випадку, якщо відшкодування шкоди, заподіяної працівникові внаслідок ушкодження його здоров’я або у разі смерті працівника, здійснене за рахунок страхових виплат за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням у зв’язку з тимчасовою втратою працевздатності, у зв’язку зі стійким обмеженням працевздатності та від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які призвели до стійкого обмеження працевздатності, є недостатнім для повного відшкодування шкоди, відшкодування шкоди додатково здійснюється відповідно до статті 173 Кодексу законів про працю України та статей 1195 і 1200 Цивільного кодексу України.

Роботодавець може за рахунок власних коштів здійснювати потерпілим та членам їх сімей додаткові виплати відповідно до колективного чи трудового договору.

За працівниками, які тимчасово втратили працевздатність у зв’язку з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням, зберігається місце роботи (посада) на весь період до відновлення працевздатності або до встановлення стійкого обмеження працевздатності. У період тимчасової непрацевздатності, а також у разі встановлення стійкого обмеження працевздатності, працівник має право на страхові виплати відповідно до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”, компенсацію завданої шкоди з боку роботодавця відповідно до Цивільного кодексу України, а також на інші види виплат та послуг, які здійснюються відповідно до законодавства. У разі неможливості виконання потерпілим попередньої роботи проводиться його навчання і перекваліфікація, а також працевлаштування відповідно до рекомендацій, наданих за результатами проведення оцінки працевздатності.”.

10. У частині третьій статті 2 Закону України “Про індексацію грошових доходів населення” (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 15, ст. 111 із наступними змінами) після слів “а також” доповнити словами “страхова виплата у зв’язку з вагітністю та пологами,”.

11. У Законі України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 49—51, ст. 376 із наступними змінами):

1) в абзаці двадцять другому частини першої статті 1 слова “чи визнання її особою з інвалідністю” виключити;

2) статтю 4 доповнити частиною четвертою такого змісту:

“4. Зміни до цього Закону можуть вноситися виключно законами про внесення змін до Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.”;

3) у пункті 1 частини першої статті 8 слова “чи визнані особами з інвалідністю в установленому законодавством порядку” виключити, а слова “цих осіб” замінити словами “застрахованих осіб у випадках, визначених цим Законом”;

4) пункти 2 і 3 частини першої статті 9 викласти в такій редакції:

“2) пенсія у зв’язку з втратою годувальника;

3) пенсія по інвалідності — до завершення перехідного періоду із запровадження призначення страхових виплат особам, які мають стійке обмеження працездатності, та інших гарантій, які визначені Законом України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”.”;

5) у частині першій статті 10:

слова “, по інвалідності” виключити;

доповнити частину абзацом такого змісту:

“Особі, яка одночасно має право на отримання щомісячної страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності відповідно до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” та продовження одержання пенсії по інвалідності, пенсія виплачується за умови відмови від отримання щомісячної страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності.”;

6) у пункті 10 частини першої статті 11 слова “допомогу по тимчасовій непрацездатності” та “допомогу” замінити відповідно словами “страхову виплату у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю” та “страхову виплату”;

7) абзац дев’ятий пункту 1 частини другої статті 22 після слів “проблем інвалідності” доповнити словами “та стійкого обмеження працездатності”;

8) у частині першій статті 24:

в абзаці другому слова і цифри “по інвалідності або” та “відповідно період з дня встановлення інвалідності до досягнення застрахованою особою віку, передбаченої частиною першою статті 26 цього Закону, та” виключити;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

“Період отримання щомісячної страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності відповідно до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”, право на яку виникло у зв’язку з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням, включається до страховогого стажу.”;

9) розділ IV “Пенсії по інвалідності в солідарній системі” виключити;

10) у статті 36:

в абзаці першому частини першої слова і цифри “пенсії по III групі інвалідності” та “зазначених у частині другій статті 32 цього Закону” замінити відповідно словами “щомісячної страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності як особі, якій встановлено частковий ступінь стійкого обмеження працездатності, відповідно до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” та “які отримували щомісячну страхову виплату у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності відповідно до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування””;

у пункті 1 частини другої слова “з інвалідністю” замінити словами і цифрами “зі стійким обмеженням працездатності та відповідають умовам, передбаченим частиною третьою статті 28¹ Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”,”;

частину восьму викласти в такій редакції:

“8. У разі, якщо годувальник, який помер внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, на день смерті не мав страховогого стажу, необхідного йому для призначення щомісячної страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності як особі, якій встановлено частковий ступінь стійкого обмеження працездатності відповідно до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”, непрацездатним членам сім’ї годувальника здійснюється виплата за Законом України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”, а також призначається дітям померлого годувальника державна соціальна допомога за Законом України “Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю”.”;

11) у статті 43:

у частині першій слова “по інвалідності,” виключити;

частину третю викласти в такій редакції:

“3. Раніше призначені пенсії у разі втрати годувальника внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання перераховуються за нормами цього Закону, на підставі документів про вік, страховий стаж, заробітну плату (дохід) та інших документів, наявних на час перерахунку в пенсійній справі, які відповідають вимогам законодавства, що діяло раніше, а також додаткових документів, одержаних органами Пенсійного фонду.

Для перерахунку пенсій у разі втрати годувальника внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання враховується заробітна плата (дохід), з якої було раніше обчислено пенсію, за документами, наявними в пенсійній справі, або за вибором пенсіонера - заробітна плата (дохід) за період, передбачений абзацом першим частини першої статті 40 цього Закону. При цьому заробітна плата (дохід) для обчислення пенсії визначається із застосуванням показника середньої заробітної плати (доходу), визначеного з урахуванням положень частини другої статті 42 цього Закону.”;

12) у статті 45:

пункт 2 частини першої виключити;

в абзаці першому частини четвертої слова і цифри “частиною першою статті 35,” виключити;

13) частину четверту статті 47 виключити;

14) у частині другій статті 49 слова і цифри “частиною третьою статті 35 та” виключити;

15) в абзаці першому частини другої статті 56 слова “на пенсію по інвалідності відповідно до цього Закону у солідарній системі” замінити словами “на щомісячну страхову виплату у зв’язку зі стійким обмеженням працевдатності відповідно до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”;

16) у розділі XV “Прикінцеві положення”:

пункт 14⁶.1 викласти в такій редакції:

“14⁶.1. Для осіб з інвалідністю/осіб зі стійким обмеженням працевдатності, яким призначено пенсію у зв’язку з втратою годувальника, у яких строк припинення виплати такої пенсії припадає на період дії воєнного стану, надзвичайного стану в Україні, у разі неможливості проходження за їх вибором повторного огляду чи повторної оцінки виплата пенсії продовжується до припинення або скасування воєнного

стану, надзвичайного стану в Україні та протягом шести місяців після його припинення або скасування (для осіб, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятих на військову службу за контрактом у період воєнного стану — не менш як на весь строк їх військової служби). Перелік обставин неможливості проходження повторної оцінки стійкого обмеження працевдалності для продовження виплати пенсії у зв'язку з втратою годувальника затверджується Кабінетом Міністрів України.”.

доповнити розділ пунктом 14⁹ такого змісту:

“14⁹. Особам, які на дату набрання чинності Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування комплексної та справедливої соціальної підтримки (виплат та послуг) для осіб, в яких обмежена працевдалність, зокрема осіб з інвалідністю” отримували пенсію по інвалідності, продовжують виплачуватися пенсії по інвалідності до завершення строку, на який було встановлено інвалідність або до проведення оцінки працевдалності відповідно до статті 28² Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” з метою визначення наявності або відсутності стійкого обмеження працевдалності. У разі встановлення одержувачу пенсії по інвалідності інвалідності довічно, пенсія по інвалідності виплачується довічно та перераховується на умовах статті 42 цього Закону.

Установити, що час перебування на інвалідності у зв'язку з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням зараховується до стажу роботи із шкідливими умовами, який дає право на призначення пенсії на пільгових умовах і у пільгових розмірах.”.

12. Статтю 4 Закону України “Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні” (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 2—3, ст. 36 із наступними змінами) доповнити абзацом такого змісту:

“осіб із стійким обмеженням працевдалності.”.

13. У Законі України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 2 — 3, ст. 11 із наступними змінами):

1) у пункті 1 частини першої статті 4:

абзац сьомий викласти в такій редакції:

“підприємства, установи, організації, фізичні особи, які використовують найману працю, військові частини та органи, які виплачують грошове забезпечення, здійснюють страхові виплати у зв'язку з тимчасовою непрацевдалністю, у зв'язку з вагітністю та пологами, виплачують допомогу, надбавку або компенсацію відповідно до законодавства для таких осіб.”;

в абзаці десятому слова “допомогу по тимчасовій непрацездатності” та “допомогу” замінити відповідно словами “страхові виплати у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю” та “страхову виплату”;

2) у частині першій статті 7:

абзац другий пункту 1 викласти в такій редакції:

“для платників, зазначених в абзаці сьомому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, — на суму грошового забезпечення кожної застрахованої особи, оплати перших п’яти днів тимчасової непрацездатності (17 днів тимчасової непрацездатності внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання), що здійснюється за рахунок коштів роботодавця, та страхової виплати у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю, страхової виплати у зв’язку з вагітністю та пологами; допомоги, надбавки або компенсації відповідно до законодавства.”;

в абзаці першому пункту 4 слова “допомоги по тимчасовій непрацездатності, допомоги” замінити словами “страхової виплати у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю,”;

3) пункт третій частини четвертої статті 20 після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

“відомості про ступінь стійкого обмеження працездатності.”.

У зв’язку з цим абзаци четвертий — десятий вважати відповідно абзацами п’ятим — одинадцятим.

14. У пункті 4¹ частини шостої статті 36 Закону України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб” (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 50, ст. 564 із наступними змінами) слова “виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності, допомоги по вагітності та пологах” замінити словами “здійснення страхової виплати у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю, у зв’язку з вагітністю та пологами”.

15. У Законі України “Про прокуратуру” (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 2 — 3, ст. 12 із наступними змінами):

1) частину дев’яту статті 86 викласти в такій редакції:

“9. Прокурорам, яким встановлено стійке обмеження працездатності, здійснюються страхові виплати на умовах, визначених Законом України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”.”;

2) розділ XIII “Перехідні положення” доповнити пунктом 5⁴ такого змісту:

“5⁴. Прокурорам, які на дату набрання чинності Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування комплексної та справедливої соціальної підтримки (виплат та

послуг) для осіб, в яких обмежена працездатність, зокрема осіб з інвалідністю” отримували пенсію по інвалідності, призначену на умовах цього Закону, продовжують виплачуватися пенсії по інвалідності до завершення строку, на який було встановлено інвалідність або до проведення оцінки працездатності відповідно до статті 28² Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” з метою визначення наявності або відсутності стійкого обмеження працездатності. У разі встановлення одержувачу пенсії по інвалідності інвалідності довічно, пенсія по інвалідності виплачується довічно, за виключенням випадків встановлення порушень законодавства, вчинених органом медико-соціальної експертизи під час визначення причини, групи, часу настання, строку, на який встановлено інвалідність.”.

16. У частині другій статті 87 Закону України “Про державну службу” (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 4, ст. 43 із наступними змінами):

1) абзац перший викласти в такій редакції:

“2. Підставою для припинення державної служби за ініціативою суб’єкта призначення може бути нез’явлення державного службовця на службу протягом більш як 485 календарних днів підряд протягом року внаслідок тимчасової непрацездатності (без урахування часу відпустки у зв’язку з вагітністю та пологами), якщо законом не встановлено більш тривалий строк збереження місця роботи (посади) у разі певного захворювання, за умови, що відповідно до рекомендацій, наданих за результатами проведення оцінки працездатності працівник не може виконувати роботу відповідно до займаної посади.”;

2) абзац другий виключити.

17. У Законі України “Про виконавче провадження” (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542 із наступними змінами):

1) статтю 70 викласти в такій редакції:

“Стаття 70. Розмір відрахувань із заробітної плати, пенсії, щомісячної страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності, стипендії та інших доходів боржника

1. Розмір відрахувань із заробітної плати, пенсії, щомісячної страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності, стипендії та інших доходів боржника вираховується із суми, що залишається після утримання податків, зборів та єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування.

2. Із заробітної плати боржника може бути утримано за виконавчими документами до погашення в повному обсязі заборгованості:

у разі стягнення аліментів, відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом, іншим ушкодженням здоров’я або смертю особи, у зв’язку із

втратою годувальника, майнової та/або моральної шкоди, завданої кримінальним правопорушенням або іншим суспільно небезпечним діянням, — 50 відсотків;

за іншими видами стягнень, якщо інше не передбачено законом, — 20 відсотків.

З пенсії, щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності, може бути відраховано не більше ніж 50 відсотків її розміру на утримання членів сім'ї (аліменти), на відшкодування збитків від розкрадання майна підприємств, установ і організацій, на відшкодування пенсіонером шкоди, заподіяної каліцитом або іншим ушкодженням здоров'я, а також у зв'язку із смертю потерпілого, на повернення переплачених сум заробітної плати в передбачених законом випадках.

З усіх інших видів стягнень може бути відраховано не більше ніж 20 відсотків пенсії, щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності.

Відрахування з пенсії, щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності проводиться за умови, що розмір пенсії/щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності до виплати є вищим від установленого законом розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. Після проведення відрахування з пенсії або щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності її розмір до виплати не може бути меншим від установленого законом розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

3. Загальний розмір усіх відрахувань під часожної виплати заробітної плати та інших доходів боржника не може перевищувати 50 відсотків заробітної плати, що має бути виплачена працівнику, зокрема в разі відрахування за кількома виконавчими документами. Це обмеження не поширюється на відрахування із заробітної плати в разі відбування боржником покарання у виді виправних робіт і стягнення аліментів на неповнолітніх дітей. У таких випадках розмір відрахувань із заробітної плати не може перевищувати 70 відсотків.”;

2) у частині першій статті 72 слово “допомогу” замінити словами “страхову виплату”;

3) у пункті 5 частини першої статті 73 слово “допомогу” замінити словами “страхову виплату та допомогу”.

18. Статтю 18 Закону України “Про соціальні послуги” (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 18, ст. 73) доповнити частиною третьою такого змісту:

“3. В межах ведення випадку щодо особи, якій надаються реабілітаційні послуги уповноважений фахівець з соціальної роботи

уповноваженого органу системи надання соціальних послуг, передбаченого пунктом 4 частини першої статті 11 цього Закону, здійснює загальне координування комплексу заходів, що включають медичні послуги, соціальні послуги, забезпечення допоміжними засобами реабілітації, освітні послуги, послуги у сфері працевлаштування та розумне пристосування робочого місця, а також здійснення виплат, що надаються відповідно до законодавства.”.

19. У статті 22 Закону України “Про стимулування розвитку цифрової економіки в Україні”(Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 6 — 7, ст. 18):

1) у частині другій:

у другому реченні абзацу другого слово “допомоги” замінити словом “виплати”;

в абзаці третьому слово “виплачується” замінити словом “здійснюється”;

2) у частині третьій слова “Виплата допомоги по вагітності та пологах” замінити словами “Страхова виплата у зв’язку з вагітністю та пологами”;

3) у тексті статті слова “допомога по тимчасовій непрацездатності” та “допомога по вагітності та пологах” в усіх відмінках замінити відповідно словами “страхова виплата у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю” та “страхова виплата у зв’язку з вагітністю та пологами” у відповідному відмінку.

20. У Законі України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 25, ст. 92 із наступними змінами):

1) преамбулу після слів “вагітністю та пологами” доповнити словами “, стійким обмеженням працездатності”;

2) у частині першій статті 1:

у пункті 1:

після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

“у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності;”.

У зв’язку з цим абзаци третій і четвертий вважати відповідно абзацами четвертим і п’ятим;

в абзаці четвертому слова “які спричинили втрату працездатності” замінити словами “які призвели до стійкого обмеження працездатності”;

у пункті 3 після слів “тимчасовою втратою працездатності” доповнити словами “, стійким обмеженням працездатності”, а слова “які спричинили

втрату працездатності” замінити словами “які призвели до стійкого обмеження працездатності”;

доповнити частину пунктами 3¹, 6¹ — 6⁴, 7¹ такого змісту:

“3¹) завідомо неправдиві відомості — це інформація, яка не відповідає дійсності, про що відомо особі, яка надає цю інформацію;”;

“6¹) орган оцінки працездатності — юридична особа публічного права, до основних завдань якого належить реалізація державної політики у сфері зайнятості населення та трудової міграції, соціального захисту від безробіття;

6²) особа зі стійким повним обмеженням працездатності — особа з обмеженням функціональних можливостей, яке носить постійний характер, що в умовах недостатньої компенсації таких обмежень з боку держави шляхом створення правових, економічних, політичних, соціальних, психологічних та інших умов для забезпечення прав такої особи нарівні з іншими громадянами, призводить до повного обмеження її здатності до здійснення трудової діяльності, та яке є одним із ступенів стійкого повного обмеження працездатності, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

6³) особа зі стійким частковим обмеженням працездатності — особа з обмеженням функціональних можливостей, яке носить постійний характер, що в умовах недостатньої компенсації таких обмежень з боку держави шляхом створення правових, економічних, політичних, соціальних, психологічних та інших умов для забезпечення прав такої особи нарівні з іншими громадянами, призводить до часткового обмеження її здатності до здійснення трудової діяльності, та яке є одним із ступенів стійкого часткового обмеження працездатності, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

6⁴) оцінка працездатності — експертне дослідження з метою визначення наявності або відсутності стійкого обмеження працездатності, його ступеня, причини і часу настання;”;

“7¹) стійке обмеження працездатності — обмеження функціональних можливостей особи, яке носить постійний характер, і в умовах недостатньої компенсації таких обмежень з боку держави шляхом створення правових, економічних, політичних, соціальних, психологічних та інших умов для забезпечення прав осіб, які мають обмеження функціональних можливостей, нарівні з іншими громадянами, спричиняє перешкоди у трудовій діяльності та впливає на ефективність виконання трудової функції;”;

пункт 10 доповнити абзацом такого змісту:

“за соціальним страхуванням у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності — отримання особою статусу зі стійким частковим або повним обмеженням працездатності;”;

пункт 13 доповнити абзацом такого змісту:

“за соціальним страхуванням у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності — обставина, внаслідок якої застрахована особа може втратити засоби до існування внаслідок стійкого обмеження працездатності та потребувати страхових виплат згідно із цим Законом;”;

пункт 16 доповнити абзацами такого змісту:

“листок непрацездатності типу А (лікарняний) засвідчує: тимчасову непрацездатність, зумовлену страховими випадками, які зазначені в пунктах 1—7 частини першої статті 15 цього Закону, вагітністю та пологами, усиновленням дитини;

листок непрацездатності типу Б (реабілітаційний) засвідчує тимчасову непрацездатність, яка зумовлена проходженням реабілітації відповідно до медичних показань.”;

3) у пункті 6 частини першої статті 3 слова “виплати допомоги” замінити словами “здійснення страхової виплати”;

4) назvu розділу ІІ, назvu і частину першу статті 4, пункт 2 частини першої статті 7 після слів “тимчасовою втратою працездатності” доповнити словами “, стійким обмеженням працездатності”;

5) у статті 9:

у частині першій пункти 4—6 викласти в такій редакції:

“4) послуги з реабілітації, у тому числі у сфері охорони здоров’я, що надаються відповідно до вимог Закону України “Про реабілітацію у сфері охорони здоров’я”, забезпечення допоміжними засобами реабілітації;

5) збереження робочого місця під час реабілітації;

6) страхову компенсацію потреб реабілітації у встановленому законодавством порядку, зокрема за рахунок коштів загальнообов’язкового державного соціального страхування;”;

у частині другій:

доповнити частину пунктом 3¹ такого змісту:

“3¹) дотримуватися індивідуального реабілітаційного плану у випадку його складання;”;

у пункті 4:

в абзаці першому слова “у разі настання нещасного випадку або виникнення професійного захворювання при наданні” замінити словами “під час отримання”;

в абзаці третьому слова “у сфері охорони здоров’я” доповнити словами “та інших сферах”;

в абзаці шостому слово “професійної” виключити;

6) у статті 12:

у пункті 1 частини четвертої слова “допомога по тимчасовій непрацездатності” та “допомоги” замінити відповідно словами “страхова виплата у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю” та “страхової виплати”;

у пункті 2 частини четвертої слова “допомога по вагітності та пологах” та “допомоги” замінити відповідно словами “страхова виплата у зв’язку з вагітністю та пологами” та “страхової виплати”;

7) у частині першій статті 13:

у пункті 1 слова “допомога по тимчасовій непрацездатності” замінити словами “страхова виплата у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю”;

у пункті 2 слова “допомога по вагітності та пологах” замінити словами “страхова виплата у зв’язку з вагітністю та пологами”;

у пункті 3 слова “та осіб, які померли внаслідок нещасного випадку на виробництві” виключити;

8) в абзаці другому частини першої статті 14 слова “(за винятком пенсії по інвалідності)” виключити;

9) у статті 15:

назву статті викласти в такій редакції:

“Стаття 15. Умови здійснення страхових виплат у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю та їх тривалість”;

у частині першій:

абзац перший викласти в такій редакції:

“1. Страхова виплата у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю здійснюється застрахованій особі у розмірі, який повністю або частково компенсує втрату заробітної плати (доходу), у разі настання одного з таких страхових випадків: ”;

пункт 1 викласти в такій редакції:

“1) тимчасова непрацездатність внаслідок захворювання або травми (в тому числі у разі нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання);”;

пункти 8 і 9 викласти в такій редакції:

“8) надання реабілітаційної допомоги з протезування та ортезування у стаціонарних умовах у реабілітаційних закладах, реабілітаційних відділеннях, підрозділах закладів охорони здоров’я;

9) проходження реабілітації відповідно до медичних показань.”;

в абзаці першому частини другої, у частині третьій слова “допомога по тимчасовій непрацездатності” замінити словами “страхова виплата у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю”, а слово “виплачується” замінити словом “здійснюється”;

у частині другій:

в абзаці першому слова “або до встановлення медико-соціальною експертною комісією (далі — МСЕК) інвалідності (встановлення іншої групи, підтвердження раніше встановленої групи інвалідності)” замінити словами “або направлення на реабілітацію”;

абзац другий викласти в такій редакції:

“Оплата перших п’яти днів тимчасової непрацездатності (а у випадку настання тимчасової непрацездатності внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання за місцем роботи, на якому настав страховий випадок за соціальним страхуванням від нещасного випадку, — сімнадцять днів) у випадках, зазначених у пунктах 1 і 8 частини першої цієї статті, здійснюється за рахунок коштів роботодавця у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.”;

у частинах четвертій, сьомій, десятій, одинадцятій слова “допомога по тимчасовій непрацездатності” замінити словами “страхова виплата у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю”, а слово “надається” замінити словом “здійснюється”;

у частинах п’ятій, шостій слова “Допомога по тимчасовій непрацездатності”, “здійснює догляд” замінити словами “Страхова виплата у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю” та “доглядає” відповідно, слово “надається” замінити словом “здійснюється”;

частину восьму виключити;

частину дев’яту викласти в такій редакції:

“9. Страхова виплата у зв’язку з проходженням реабілітації відповідно до медичних показань здійснюється уповноваженим органом управління

застрахованим особам з першого дня проходження реабілітації, зазначеного у листку непрацездатності типу Б, за весь період реабілітації до відновлення працездатності або до встановлення стійкого обмеження працездатності, але не довше, ніж протягом одного року.

Страхова виплата у зв'язку з проходженням реабілітації здійснюється за наявності у особи страхового стажу, незалежно від перебування у трудових чи інших відносинах, які дають право на страхові виплати, у момент настання страхового випадку. Страхова виплата у зв'язку з проходженням реабілітації здійснюється за умови, що особа не отримує допомогу по безробіттю.

У випадку, якщо застрахована особа поєднує реабілітацію та трудову діяльність відповідно до індивідуального реабілітаційного плану, такій особі продовжує надаватися страхова виплата у зв'язку з проходженням реабілітації у встановленому розмірі.

Протягом періоду реабілітації застрахованим особам може сплачуватись страхова компенсація потреб при реабілітації, зокрема у вигляді компенсації вартості медичних препаратів і виробів, витрат на транспорт, послуги догляду, натуральної допомоги тощо. Порядок нарахування і виплати страхової компенсації потреб при реабілітації встановлюється Кабінетом Міністрів України.”;

10) у статті 16:

назву статті викласти в такій редакції:

“Стаття 16. Підстави для відмови в здійсненні страхової виплати у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю”;

у частині першій:

абзац перший викласти в такій редакції:

“1. Страхова виплата у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю не здійснюється.”;

пункт 2 викласти в такій редакції:

“2) у разі вчинення дій, а також бездіяльності (приховання захворювань, невиконання рекомендацій лікаря, індивідуального реабілітаційного плану), що сприяли настанню страхового випадку, або симуляції хвороби.”;

пункт 6 після слів “заробітної плати” доповнити словами і цифрами “(крім страхової виплати, передбаченої частиною дев'ятою статті 15 цього Закону)”;

частину другу викласти в такій редакції:

“2. Застраховані особи, які в період отримання страхової виплати у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю порушують режим, встановлений

лікарем, не виконують інструкцій, рекомендацій фахівців з реабілітації, необхідних для надання реабілітаційної допомоги відповідно до індивідуального реабілітаційного плану, або не з'являються без поважних причин у призначений строк на медичний огляд, оцінку працездатності, втрачають право на таку страхову виплату з дня допущення порушення на строк, що встановлюється рішенням органу, який призначає страхову виплату у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю. Перелік поважних причин нез'явлення особи на медичний огляд та оцінку працездатності визначається уповноваженим органом управління.”;

11) у статті 17:

назву статті та абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

“Стаття 17. Розмір страхової виплати у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю

1. Страхова виплата у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю у випадках, передбачених пунктами 1 — 8 частини першої статті 15 цього Закону, здійснюється застрахованим особам залежно від страхового стажу у розмірі.”;

частину першу додовнити пунктом 7 такого змісту:

“7) 100 відсотків середньої заробітної плати (доходу) — незалежно від страхового стажу застрахованим особам у разі нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання.”;

доповнити статтю після частини першої новою частиною другою такого змісту:

“2. Страхова виплата у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю у випадках, передбачених пунктом 9 частини першої статті 15 цього Закону, здійснюється застрахованим особам залежно від страхового стажу у розмірі:

1) 70 відсотків середньої заробітної плати (доходу) — застрахованим особам, які мають страховий стаж до трьох років;

2) 80 відсотків середньої заробітної плати (доходу) — застрахованим особам, які мають страховий стаж від трьох до п'яти років;

3) 90 відсотків середньої заробітної плати (доходу) — застрахованим особам, які мають страховий стаж від п'яти до восьми років;

4) 100 відсотків середньої заробітної плати (доходу) — застрахованим особам, які мають страховий стаж понад вісім років;

5) суми заробітної плати (доходу) застрахованої особи, яка є працівником або гіг-спеціалістом резидента Дія Сіті, з якої фактично сплачено страхові внески, незалежно від страхового стажу;

6) 100 відсотків середньої заробітної плати (доходу) — незалежно від страхового стажу застрахованим особам, у разі нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання.”.

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами третьою і четвертою;

у частині третьій слова “допомога по тимчасовій непрацездатності” замінити словами “страхова виплата у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю”, а слово “виплачується” — словом “здійснюється”;

у частині четвертій слова “допомоги по тимчасовій непрацездатності” замінити словами “страхової виплати у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю”;

12) у статті 18:

назву статті викласти в такій редакції:

“Стаття 18. Умови надання і тривалість здійснення страхової виплати у зв'язку з вагітністю та пологами”;

у тексті статті слова “допомога по вагітності та пологах” в усіх відмінках замінити словами “страхова виплата у зв'язку з вагітністю та пологами” у відповідному відмінку, а слово “виплачується” — словом “здійснюється”;

13) у статті 19:

у назві та тексті статті слова “допомога по вагітності та пологах” в усіх відмінках замінити словами “страхова виплата у зв'язку з вагітністю та пологами” у відповідному відмінку;

у частині другій слово “допомоги” замінити словом “страхової виплати”;

14) у частині першій статті 22:

абзац другий викласти в такій редакції:

“Страхова виплата у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю (включаючи догляд за хворою дитиною), страхова виплата у зв'язку з вагітністю та пологами застрахованим особам (у тому числі тим, які здійснюють підприємницьку чи іншу діяльність та одночасно працюють на умовах трудового договору) надається за основним місцем роботи (діяльності) та за місцем роботи за сумісництвом (наймом) у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.”;

доповнити частину після абзацу другого новим абзацом такого змісту:

“У передбачених законом випадках, страхова виплата у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю застрахованим особам, які не працюють на умовах трудового договору (контракту), гіг-контракту, іншого цивільно-правового договору та на інших підставах, передбачених законом, здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.”.

У зв’язку з цим абзаци третій — п’ятий вважати відповідно абзацами четвертим — шостим;

15) у статті 23:

у частині першій слова “допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах” замінити словами “страхових виплат у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю, у зв’язку з вагітністю та пологами”, слово “допомоги” замінити словами “страхової виплати”;

у частині другій слова “допомоги по тимчасовій непрацездатності” замінити словами “страхової виплати у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю”;

16) у статті 24:

у частині першій:

в абзаці першому слова “допомоги по тимчасовій непрацездатності” та “допомоги по вагітності та пологах” замінити відповідно словами “страхової виплати у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю” та “страхової виплати у зв’язку з вагітністю та пологами”;

в абзаці другому слово “допомоги” замінити словами “страхової виплати”;

у частині другій:

абзац перший викласти в такій редакції:

“2. Страхова виплата у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю, у зв’язку з вагітністю та пологами здійснюється:”;

у пунктах 1 і 2 слово “допомоги” замінити словами “страхової виплати”;

частину п’яту викласти в такій редакції:

“5. Страхові виплати, передбачені розділом V цього Закону, здійснюються у разі, якщо звернення за їх призначенням надійшло не пізніше шести календарних місяців з дня відновлення працездатності або визнання застрахованої особи особою з стійким обмеженням працездатності, закінчення відпустки у зв’язку з вагітністю та пологами, з дня смерті застрахованої особи або члена її сім’ї.”;

17) у статті 25:

назву статті викласти в такій редакції:

“Стаття 25. Порядок розрахунку середньої заробітної плати (доходу) для обчислення страхової виплати у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю, страхової виплати у зв’язку з вагітністю та пологами”;

у частинах першій і другій слова “надання допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах” замінити словами “здійснення страхової виплати у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю, страхової виплати у зв’язку з вагітністю та пологами”;

18) в абзаці першому частини першій статті 26 слово “непрацездатності” замінити словом “працездатності”;

19) частину шосту статті 28 після слів “вирішуються” доповнити словами “в порядку адміністративного оскарження та/або”;

20) доповнити Закон розділом IV¹ такого змісту:

“Розділ IV¹

ЗАГАЛЬНООБОВ’ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ У ЗВ’ЯЗКУ ЗІ СТІЙКИМ ОБМежЕННЯМ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ

Стаття 28¹. Особи, які підлягають страхуванню у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності, та умови призначення щомісячної страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності

1. Страхуванню у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності, підлягають особи, зазначені у статті 11 цього Закону, а також особи, які доглядають за дитиною до досягнення нею трирічного віку та відповідно до закону отримують допомогу при народженні дитини, при усиновленні дитини; один із непрацюючих працездатних батьків, усиновителів, опікун, піклувальник, один із прийомних батьків, батьків-вихователів, які фактично здійснюють догляд за дитиною з інвалідністю, тяжко хворою дитиною, якій не встановлено інвалідність, а також особи, які здійснюють догляд за особою з інвалідністю I групи або за особою, яка досягла пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, та за висновком закладу охорони здоров’я потребує постійного стороннього догляду, якщо такі особи отримують допомогу, надбавку або компенсацію відповідно до законодавства.

Щомісячна страхова виплата у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності призначається в разі настання стійкого обмеження

працездатності, за наявності страхового стажу, передбаченого статтею 28³ цього Закону, та при дотриманні умов, визначених частиною третьою цієї статті.

2. Щомісячна страхова виплата у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності призначається незалежно від того, коли настало стійке обмеження працездатності: у період роботи, до влаштування на роботу чи після припинення роботи.

3. Щомісячна страхова виплата у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності здійснюється за умови, що застрахована особа працює (в тому числі є особою, яка сплачує або за яку сплачується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування відповідно до пунктів 4 — 5¹, 16 частини першої статті 4 Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування”), є зареєстрованим безробітним або проходить професійне навчання в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Вимога абзацу першого цієї частини не застосовується до:

- 1) осіб із стійким повним обмеженням працездатності;
- 2) осіб, які доглядають за дитиною до досягнення нею трирічного віку та відповідно до закону отримують допомогу при народженні дитини, при усиновленні дитини;
- 3) одного із непрацюючих працездатних батьків, усиновителів, опікуна, піклувальника, одного із прийомних батьків, батьків-вихователів, які фактично здійснюють догляд за дитиною з інвалідністю, тяжко хворою дитиною, якій не встановлено інвалідність, а також осіб, які здійснюють догляд за особою з інвалідністю I групи або за особою, яка досягла пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”, та за висновком закладу охорони здоров'я потребує постійного стороннього догляду, якщо такі особи отримують допомогу, надбавку або компенсацію відповідно до законодавства.

4. Здобувачі професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої, післядипломної освіти, залучені до будь-яких робіт під час, перед або після занять, під час занять, коли вони набувають професійних навичок, у період проходження виробничої практики (стажування), виконання робіт на підприємствах, вважаються застрахованими від стійкого обмеження працездатності з дня набрання чинності цим Законом, незалежно від фактичного виконання страховальниками своїх зобов'язань щодо сплати страхових внесків.

Стаття 28². Ступені стійкого обмеження працездатності

1. Залежно від рівня стійкого обмеження працездатності визначено такі ступені стійкого обмеження працездатності: стійке часткове обмеження працездатності і стійке повне обмеження працездатності.

Ступінь, час настання стійкого обмеження працездатності, строк, на який встановлюється стійке обмеження працездатності, визначаються органом оцінки працездатності.

2. Орган оцінки працездатності проводить оцінку працездатності, як правило, на завершальному етапі проходження особою реабілітації відповідно до медичних показань або у разі потреби повторної оцінки працездатності, чи за необхідності повторного огляду медико-соціальної експертизи, визначеної до набрання чинності Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування комплексної та справедливої соціальної підтримки (виплат та послуг) для осіб, в яких обмежена працездатність, зокрема осіб з інвалідністю” для підтвердження права на виплати відповідно до законодавства, що діяло раніше.

Оцінка працездатності проводиться відповідно до Критеріїв встановлення стійкого обмеження працездатності та порядку, які затверджуються Кабінетом Міністрів України. Критерії встановлення стійкого обмеження працездатності ґрунтуються на національному класифікаторі НК 030:2022 “Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров’я”, розробленого на основі Міжнародної класифікації функціонування.

Під час проведення оцінки працездатності враховуються: функції організму, структури організму, активність та участь, фактори середовища, особисті фактори.

3. Орган оцінки працездатності організовує здійснення оцінки працездатності шляхом закупівлі послуг експертів у сфері оцінки функціонування.

Послуги експертів у сфері оцінки функціонування можуть надавати експерти у сфері оцінки функціонування на підставі договору з органом оцінки працездатності.

Експертами у сфері оцінки функціонування можуть бути фахівці з вищою освітою, що здобули ступінь магістра медичного спрямування, мають професійний стаж в галузі лікувальної справи (крім стоматології) щонайменше п’ять років та є, або були не пізніше ніж за один рік до початку надання послуг експертів у сфері оцінки функціонування, практикуючими лікарями і, які пройшли додаткову підготовку у сфері оцінки функціонування в порядку, вказаному Кабінетом Міністрів України.

4. З метою здійснення оцінки працездатності, орган оцінки працездатності надає залученому експерту знеособлені дані особи, щодо якої здійснюється оцінка працездатності. На підставі висновку експерта орган оцінки працездатності приймає рішення про наявність чи відсутність стійкого обмеження працездатності та його ступінь.

5. Територіальні органи уповноваженого органу управління та застрахована особа мають право в установленому законом порядку оскаржити рішення органу оцінки працездатності.

Стаття 28³. Страховий стаж, необхідний для призначення щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності

1. Особи, яким установлено стійке обмеження працездатності, мають право на щомісячну страхову виплату у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності, залежно від ступеня стійкого обмеження працездатності, за наявності такого страхового стажу на час настання стійкого обмеження працездатності або на день звернення за страховую виплатою:

для осіб з стійким повним обмеженням працездатності:

до досягнення особою 25 років включно - 1 рік;

від 26 років до досягнення особою 28 років включно - 2 роки;

від 29 років до досягнення особою 31 року включно - 3 роки;

від 32 років до досягнення особою 34 років включно - 4 роки;

від 35 років до досягнення особою 37 років включно - 5 років;

від 38 років до досягнення особою 40 років включно - 6 років;

від 41 року до досягнення особою 43 років включно - 7 років;

від 44 років до досягнення особою 48 років включно - 8 років;

від 49 років до досягнення особою 53 років включно - 9 років;

від 54 років до досягнення особою 59 років включно - 10 років;

для осіб з стійким частковим обмеженням працездатності:

до досягнення особою 23 років включно - 1 рік;

від 24 років до досягнення особою 26 років включно - 2 роки;

від 27 років до досягнення особою 28 років включно - 3 роки;

від 29 років до досягнення особою 31 року включно - 4 роки;

від 32 років до досягнення особою 33 років включно - 5 років;

від 34 років до досягнення особою 35 років включно - 6 років;

від 36 років до досягнення особою 37 років включно - 7 років;

від 38 років до досягнення особою 39 років включно - 8 років;

від 40 років до досягнення особою 42 років включно - 9 років;

від 43 років до досягнення особою 45 років включно - 10 років;

від 46 років до досягнення особою 48 років включно - 11 років;

від 49 років до досягнення особою 51 року включно - 12 років;

від 52 років до досягнення особою 55 років включно - 13 років;

від 56 років до досягнення особою 59 років включно - 14 років.

2. Якщо стійке обмеження працездатності настало в результаті нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, або в період проходження строкової військової служби або внаслідок поранення, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у масових акціях громадського протесту в Україні з 21 листопада 2013 року по 21 лютого 2014 року за євроінтеграцію та проти режиму Януковича (Революції Гідності), у особи, яка звернулася за медичною допомогою у період з 21 листопада 2013 року по 30 квітня 2014 року, то щомісячна страхова виплата у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності призначається особі незалежно від наявності страхового стажу.

Стаття 28⁴. Розмір щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності

1. Щомісячна страхова виплата у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності залежно від ступеня стійкого обмеження працездатності призначається в таких розмірах: особам з стійким повним обмеженням працездатності - у розмірі середньої заробітної плати цієї особи, скоригованому на відсоток втрати працездатності, встановлений за результатами оцінки працездатності (але не вище середньої заробітної плати по країні, з якої сплачено страхові внески, за попередній рік); особам з стійким частковим обмеженням працездатності - у розмірі різниці між заробітком, який особа отримувала до настання страхового випадку, та заробітком, який особа має після повернення до роботи, але не більше ніж розмір, визначений Кабінетом Міністрів України.

2. При визначенні розміру щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності, до страхового стажу, крім наявного страхового стажу, обрахованого відповідно до статті 24 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", зараховується також на загальних підставах відповідно період з дня встановлення стійкого обмеження працездатності до досягнення застрахованою особою віку, передбаченого частиною першою статті 26 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування".

3. Види і суми доходу, які беруться до уваги при визначенні розміру щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким частковим обмеженням працездатності, а також порядок та методика визначення розміру страхової виплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 28⁵. Період, на який призначається щомісячна страхова виплата у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності

Щомісячна страхова виплата у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності призначається на весь строк встановлення стійкого обмеження працездатності з дня встановлення стійкого обмеження працездатності, якщо звернення за такою виплатою відбулося не пізніше трьох місяців з дня встановлення стійкого обмеження працездатності, та до призначення пенсії за віком, а у разі відсутності права для призначення пенсії за віком, особам із стійким повним обмеженням працездатності - довічно. Особам зі стійким обмеженням працездатності, які відповідно до статті 26 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" набули права на призначення пенсії за віком, щомісячна страхова виплата у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності припиняється з першого числа місяця, що слідує за місяцем, у якому призначено пенсію за віком.

Стаття 28⁶. Підстави для відмови у здійсненні страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності

1. Уповноважений орган відмовляє у здійсненні щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності, якщо:

1) застрахована особа отримала стійке обмеження працездатності в результаті травми або її захворювання при вчиненні нею умисного кримінального правопорушення;

2) застрахована особа отримала стійке обмеження працездатності в результаті вчинення нею дій, а також бездіяльності (приховування захворювань, невиконання рекомендацій лікаря, індивідуального реабілітаційного плану), що сприяли настанню страховогого випадку;

3) статус особи із стійким обмеженням працездатності був встановлений на підставі завідомо неправдивих відомостей.

Стаття 28⁷. Підстави для припинення здійснення страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності

1. Здійснення страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності припиняється:

1) на весь час, протягом якого застрахована особа перебуває на повному державному утриманні, за умови що частка виплати, яка перевищує вартість такого утримання, надається особам, які перебувають

на утриманні застрахованої особи, крім випадків, передбачених статтею 28⁹ цього Закону;

2) якщо з'ясувалося, що страхові виплати призначено на підставі документів, які містять неправдиві відомості. Сума витрат на страхові виплати, отримані застрахованим, стягується в судовому порядку;

3) у разі смерті отримувача страхових виплат;

4) у разі добровільної відмови від страхової виплати застрахованою особою.

2. Застраховані особи, які в період отримання страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності ухиляються або відмовляються від проходження реабілітації, не з'являються без поважних причин у призначений строк на медичний огляд, повторну оцінку працездатності або не відповідають вимогам, встановленим частиною третьою статті 28¹ цього Закону, втрачають право на таку страхову виплату на строк з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому було допущено порушення до першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому таке порушення було припинено.

Порядок отримання уповноваженим органом управління інформації про підстави припинення, а також порядок припинення страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності, визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 28⁸. Строк здійснення щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності в разі зміни ступеня стійкого обмеження працездатності або відновлення працездатності

1. У разі зміни ступеня стійкого обмеження працездатності щомісячна страхована виплата в новому розмірі виплачується з першого дня місяця, наступного за місяцем, у якому відбулася зміна ступеня стійкого обмеження працездатності.

Якщо особі встановлено стійке часткове обмеження працездатності, щомісячна страхована виплата виплачується за попереднім ступенем стійкого обмеження працездатності до останнього числа місяця, в якому змінено ступінь стійкого обмеження працездатності.

У разі визнання особи, яка пройшла повторну оцінку, такою, що не має стійкого обмеження працездатності, щомісячна страхована виплата виплачується до останнього числа місяця, у якому проведено повторну оцінку працездатності.

2. У разі якщо особа не з'явилася на повторну оцінку у визначений для цього строк, виплата щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності зупиняється з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому вона мала з'явитися на повторну оцінку.

3. У разі якщо строк повторної оцінки органу оцінки працездатності особою з стійким обмеженням працездатності пропущено з поважних причин або в разі визнання її знову особою з стійкою втратою працездатності, здійснення щомісячної страхової виплати відновлюється з першого дня місяця, наступного за місяцем, в якому припинено виплату, до місяця повторної оцінки, але не більш як за три роки, якщо орган оцінки працездатності визнає її за цей період особою з стійкою втратою працездатності. При цьому якщо під час повторної оцінки особи їй встановлено інший ступінь стійкого обмеження працездатності (вищий або нижчий), щомісячна страхована виплата за зазначений період виплачується за попереднім ступенем стійкого обмеження працездатності.

Якщо виплату щомісячної страхової виплати особі з стійким обмеженням працездатності було припинено у зв'язку з відновленням здоров'я або якщо вона не отримувала щомісячної страхової виплати внаслідок нез'явлення на повторну оцінку без поважних причин, то в разі наступного визнання її особою з стійким обмеженням працездатності виплата раніше призначеної щомісячної страхової виплати поновлюється з першого дня місяця, наступного за місяцем, в якому встановлено стійке обмеження працездатності знову за умови, що після припинення виплати щомісячної страхової виплати минуло не більше трьох років. Якщо минуло більше трьох років, щомісячна страхована виплата призначається знову на загальних підставах.

Між органами оцінки працездатності та територіальними органами уповноваженого органу управління здійснюється обмін інформацією в порядку, встановленому законодавством, про результати повторної оцінки осіб, яким призначена щомісячна страхована виплата у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності, та про нез'явлення цих осіб на зазначену оцінку.

Для осіб з стійким обмеженням працездатності, яким призначено щомісячну страхову виплату у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності, у яких строк припинення щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності припадає на період дії воєнного стану, надзвичайного стану в Україні, у разі неможливості проходження повторної оцінки виплата щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності продовжується до припинення або скасування воєнного стану, надзвичайного стану в Україні та протягом шести місяців після його припинення або скасування (для осіб, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятих на військову службу за контрактом у період воєнного стану - не менш як на весь строк їх військової служби). Перелік обставин неможливості проходження повторної оцінки стійкого обмеження працездатності для продовження виплати щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності затверджується правлінням Пенсійного фонду України. Якщо при

повторній оцінці особі з стійким обмеженням працездатності встановлено інший вид стійкого обмеження працездатності, розмір щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності, продовженої відповідно до цього пункту, переглядається з першого дня місяця, наступного за місяцем надходження висновку про встановлення іншого виду стійкого обмеження працездатності до територіального органу уповноваженого органу управління.

Індексація щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності проводиться відповідно до частини другої статті 42 Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”.

Стаття 28⁹. Виплата щомісячної страхової виплати у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності особам, які перебувають на утриманні

У разі відбування особою покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі належні йому суми щомісячних страхових виплат у зв'язку зі стійким обмеженням працездатності перераховуються на спеціальний рахунок.”;

21) у назві розділу V слова “ЯКІ СПРИЧИНИЛИ ВТРАТУ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ” замінити словами “ЯКІ ПРИЗВЕЛИ ДО СТІЙКОГО ОБМЕЖЕННЯ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ”;

22) у статті 30:

у частині третьій слова “оплати потерпілому витрат на проведення професійної реабілітації,” виключити;

пункти 1, 4, 5 частини сьомої виключити;

23) статті 31, 33 — 35 виключити;

24) статтю 32 викласти в такій редакції:

“Стаття 32. Визначення ступеня стійкого обмеження працездатності потерпілого

1. Ступінь стійкого обмеження працездатності потерпілого визначається в порядку, передбаченому статтею 28² цього Закону.”;

25) статтю 36 викласти в такій редакції:

“Стаття 36. Одноразова страхована виплата потерпілому (членам його сім'ї та особам, які перебували на утриманні померлого) та інші витрати на відшкодування шкоди

1. У разі настання нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, уповноважений орган управління здійснює потерпілому одноразову страхову виплату у зв'язку з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням, розмір якої визначається відповідно до ступеня впливу страхового випадку на працездатність

потерпілого, виходячи з розрахунку семи мінімальних заробітних плат, встановлених законом на день настання права потерпілого на страхову виплату і становить:

100 % — у разі визнання потерпілого особою із стійким повним обмеженням працездатності;

80 % — у разі визнання потерпілого особою із стійким частковим обмеженням працездатності;

30 % — у разі, якщо потерпілого не визнано особою із стійким обмеженням працездатності.

2. У разі якщо під час подальших обстежень буде встановлено, що працездатність потерпілого погіршилась з урахуванням іншої професійної хвороби або іншого каліцтва, пов'язаного з виконанням трудових обов'язків, що зумовило зміну статусу потерпілого з особи, яку не визнано особою із стійким обмеженням працездатності на особу із стійким частковим обмеженням працездатності, або з особи із стійким частковим обмеженням працездатності на особу із стійким повним обмеженням працездатності, такому потерпілому здійснюється одноразова страхова виплата, розмір якої визначається як різниця між розміром страхової виплати, яка відповідає новому статусу потерпілого і розміром страхової виплати, яка підлягала виплаті раніше, виходячи з розрахунку семи мінімальних заробітних плат, встановлених законом на день встановлення потерпілому нового статусу.

3. Якщо комісією з розслідування нещасного випадку встановлено, що ушкодження здоров'я настало не лише з вини роботодавця, а й внаслідок порушення потерпілим нормативних актів про охорону праці, розмір одноразової страхової виплати зменшується на підставі висновку цієї комісії, але не більш як на 50 відсотків. Потерпілим, які мають право на одночасне отримання одноразової страхової виплати згідно з цим Законом та одноразової страхової виплати згідно з іншими законами України, здійснюється одна страхова виплата за їхнім вибором.

4. Потерпілі мають право на лікування та реабілітацію у сфері охорони здоров'я в закладах охорони здоров'я, що проводяться та фінансуються відповідно до вимог законів України “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення” та “Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я”.

Закупівля соціальних послуг, у тому числі на необхідний догляд за потерпілим, здійснюється та розраховується відповідно до оцінки потреб потерпілого відповідно до Закону України “Про соціальні послуги”.

Витрати на соціальні послуги для потерпілого відшкодовуються за рахунок коштів соціального страхування незалежно від того, ким вони здійснюються.

5. У разі смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку на виробництві його сім'ї виплачуються:

1) одноразова допомога його сім'ї у сумі, що дорівнює сорока розмірам мінімальної заробітної плати, встановленої законом на день настання права на страхову виплату;

2) одноразова страхова виплата кожній особі, яка мала право на одержання утримання від потерпілого, а також його дитині, яка народилася протягом не більш як десятимісячного строку після смерті потерпілого, у сумі, що дорівнює восьми розмірам мінімальної заробітної плати, встановленої законом на день настання права на страхову виплату.

6. Якщо повторне ушкодження здоров'я працівника настало з вини іншого роботодавця, страхова виплата здійснюється на загальних підставах.”;

26) доповнити Закон статтею 36¹ такого змісту:

“Стаття 36¹. Страхові виплати дитині, яка народилася з інвалідністю внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання її матері під час вагітності

1. Дитині, яка народилася з інвалідністю внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання її матері під час вагітності, уповноважений орган управління здійснює щомісячні страхові виплати у розмірі, який дорівнює сумі державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства відповідно до Закону України “Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю”, а після досягнення нею 18 років — у розмірі середньомісячної заробітної плати в країні на день виплати.

Визначена раніше сума щомісячної страховової виплати не підлягає зменшенню.”;

27) у пункті 2 частини другої статті 37 слова “ступеня втрати професійної працездатності” замінити словами “результатів оцінки працездатності”;

28) статті 40 і 41 викласти в такій редакції:

“Стаття 40. Підстави для відмови та припинення здійснення страхових виплат і надання соціальних послуг

1. Страхова виплата, передбачена статтею 36 цього Закону, не виплачується у випадках, якщо:

1) з'ясувалося, що страхована виплата призначена на підставі документів, які містять неправдиві відомості. Сума витрат на страхову виплату, отриману застрахованим, стягується в судовому порядку;

2) страховий випадок настав внаслідок навмисного наміру заподіяння собі травми;

3) потерпілий відмовився від страхової виплати.

2. Здійснення страхових виплат, зазначених в статті 36¹ цього Закону, припиняється:

- 1) якщо з'ясувалося, що страхові виплати призначено на підставі документів, які містять неправдиві відомості. Сума витрат на страхові виплати, отримані застрахованим, стягується в судовому порядку;
- 2) у разі смерті отримувача страхових виплат;
- 3) у разі добровільної відмови від страхової виплати потерпілим;
- 4) в інших випадках, передбачених законом.

3. Сума страхової виплати, нарахованої особі, яка її одержує у період її перебування в дитячому будинку, інтернатному закладі, перераховується на спеціальний рахунок і виплачується їй після закінчення навчання в такому закладі.

Стаття 41. Строки здійснення страхових виплат

1. Одноразова допомога виплачується потерпілому в місячний строк з дня проведення оцінки працездатності потерпілого або з дня звернення за виплатою у разі, якщо потерпілий не зазнав стійкого обмеження працездатності, а в разі смерті потерпілого - у місячний строк з дня його смерті особам, які мають на це право.

Страхова виплата, своєчасно не одержана потерпілим або особою, яка має на це право, здійснюється протягом місяця з дня звернення за її одержанням, за умови, що звернення відбулось не більше як через три роки з дня настання страхового випадку.

2. Страхова виплата дитині, яка народилася з інвалідністю внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання її матері під час вагітності призначається в місячний строк з дня звернення.

Якщо справа про страхові виплати розглядається вперше після спливу трьох років з дня, коли у дитини, яка народилася з інвалідністю внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання її матері під час вагітності, виникло право на страхову виплату, страхова виплата здійснюється з дня звернення.

Призначена, але своєчасно не одержана страхова виплата здійснюється за весь минулий час, але не більш як за три роки з дня звернення за її одержанням.

3. Якщо застрахованій особі або іншим особам, які мають право на одержання страхових виплат, з вини уповноваженого органу управління або його територіальних органів своєчасно не призначено або не виплачено суму страхової виплати, ця сума виплачується без обмеження протягом будь-якого строку та підлягає коригуванню у зв'язку з

підвищенням цін на споживчі товари та послуги в порядку, встановленому статтею 34 Закону України “Про оплату праці”.

4. Доставка і переказ сум, що виплачуються застрахованим особам або іншим особам, які мають право на одержання страхових виплат, здійснюються за рахунок коштів соціального страхування.

За бажанням одержувачів ці суми можуть перераховуватися на їхні поточні рахунки в банку.

5. Суми, одержані в рахунок страхових виплат застрахованою особою або іншою особою, яка має на це право, утримуються територіальними органами уповноваженого органу управління, якщо рішення про їх виплату прийнято на підставі підроблених документів або якщо у документах подано завідомо неправдиві відомості, а також якщо допущено помилку, яка впливає на суму страхових виплат.

Факт підроблення документів встановлюється відповідно до визначеного законодавством порядку.

6. Належні суми страхових виплат, що з вини уповноваженого органу управління або його територіальних органів не були своєчасно виплачені особам, які мають на них право, у разі смерті таких осіб виплачуються членам їхніх сімей, а в разі їх відсутності включаються до складу спадщини.”;

29) статтю 42 виключити;

30) у розділі VII “Прикінцеві та перехідні положення”:

у пункті 12:

у підпункті 6 слова “допомоги по вагітності та пологах” замінити словами “страхової виплати у зв’язку з вагітністю та пологами”;

у підпункті 8 слова “допомоги по тимчасовій непрацездатності” замінити словами “страхової виплати у зв’язку з тимчасовою непрацездатністю”;

доповнити розділ пунктом 14 такого змісту:

“14. Установити, що:

за потерпілими та особами, які мають право на одержання страхових виплат та соціальних послуг на підставі страхових випадків за соціальним страхуванням від нещасного випадку, що виникли до набрання чинності Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування комплексної та справедливої соціальної підтримки (виплат та послуг) для осіб, в яких обмежена працездатність, зокрема осіб з інвалідністю”, зберігається право на отримання цих виплат і послуг в обсязі, визначеному Законом України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”, що діяв до набрання чинності Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо

формування комплексної та справедливої соціальної підтримки (виплат та послуг) для осіб, в яких обмежена працездатність, зокрема осіб з інвалідністю”;

у разі закінчення строку здійснення страхових виплат, встановленого МСЕК або ЛКК або іншим органом, що визначив ступінь втрати професійної працездатності потерпілим, які отримують страхові виплати на підставі страхових випадків за соціальним страхуванням від нещасного випадку, що виникли до набрання чинності Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування комплексної та справедливої соціальної підтримки (виплат та послуг) для осіб, в яких обмежена працездатність, зокрема осіб з інвалідністю”, після набрання ним чинності, строк здійснення страхових виплат продовжується з дня їх припинення і до часу, оцінки працездатності, проведеної органом оцінки працездатності відповідно до статті 28² цього Закону, незалежно від часу звернення потерпілого або заінтересованих осіб до уповноваженого органу управління. При цьому сума страхових виплат за минулий час виплачується за умови підтвердження втрати працездатності та причинного зв’язку між настанням непрацездатності та ушкодженням здоров’я, визначених в порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, встановленого Кабінетом Міністрів України.”.

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 липня 2025 року, крім абзацу третього частини третьої статті 28⁸ Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” з урахуванням змін, внесених цим Законом, та пункту 4 розділу II цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2025 року.

2. Страхові виплати за всіма видами загальнообов’язкового державного соціального страхування, зазначеними в цьому Законі, право на які виникло у застрахованих та інших осіб до набрання чинності цим Законом, здійснюються в порядку, який був передбачений до набрання чинності цим Законом.

3. Особи, яким до дати набрання чинності цим законом була встановлена інвалідність або стійка втрата професійної працездатності, мають право пройти оцінку працездатності з метою визначення наявності або відсутності у них стійкого обмеження працездатності. У разі наявності у особи стійкого обмеження працездатності, вона має право обрати між отриманням щомісячної страхової виплати у зв’язку зі стійким обмеженням працездатності або отриманням раніше призначених її страхових виплат (зокрема, пенсії по інвалідності та щомісячної страхової виплати втраченої заробітної плати (або відповідної її частини) залежно від ступеня втрати потерпілого професійної працездатності).

4. Кабінету Міністрів України:

1) протягом трьох місяців забезпечити:

прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

приведення власних нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

2) протягом шести місяців підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

